

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8P/73/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615216620
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6615216620.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Magdalénou Balážovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa I. G., J. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odborom sociálnych vecí a rodiny, dieťa rodičov Q. G., J. XX.XX.XXXX, Y. G. Á. X, štátnej občianky SR a I. G., J. XX.XX.XXXX, Y. G. Á. X, štátneho občana SR o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu takto

r o z h o d o l :

z v e r u j e maloletého I. G., J. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca I. G., J. XX.XX.XXXX.

Matka Q. G., J. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého I. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona od právoplatnosti tohto rozsudku; výživné je splatné vždy do 25. dňa každého mesiaca vopred k rukám otca.

Súd styk matky s maloletým I. G. n e u p r a v u j e .

Súd u r č u j e nad maloletým I. G., J. XX.XX.XXXX dohľad.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd rozhodoval o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu z dôvodu, že otec tvrdil, že matka sa o dieťa nestarala kým bol vo výkone trestu odňatia slobody, starali sa oň cudzí ľudia a v súčasnosti má záujem sa o syna postarať.

Matka poprela, že by sa nestarala o maloletého syna, dieťa neopustila, len v súčasnosti nemá kde bývať. Rodičia majú vyživovaciu povinnosť len k tomuto dieťaťu.

Súd vypočul maloleté dieťa na pojednávaní, ktoré potvrdilo, že žije v Á. u otca odvtedy, ako prišiel v novembri 2015 z výkonu trestu odňatia slobody, chce tam žiť aj naďalej, lebo otec sa o neho stará. Kým bol otec vo výkone trestu odňatia slobody, matka sa o neho starala prvé 3-4 mesiace, chodila ku kamarátke u ktorej teraz býva a pila. S matkou sa sem-tam stretne, nikdy však za ním nepríde.

Kolíznym opatrovníkom prešetril pomery v domácnosti otca, podal písomnú správu dňa 16.12.2015, ktorú súdu doručil dňa 17.12.2014. Z nej súd zistil, že v čase šetrenia dňa 15.12.2015 bol prítomný otec spolu s maloletým I.. Otec býva v 4-izbovom byte vo vlastníctve p. Ď. a obýva jednu miestnosť, zariadenú účelovým nábytkom. Byt je vykurovaný sporákom na pevné palivo, je bez elektriny a vody, ktorú má rodina zabezpečená od susedov. Mesačné náklady na bývanie tvorí úhrada nájomného vo výške 20 Eur. Otec bol prepustený z ústavu na výkon trestu odňatia slobody dňa 19.11.2015, nie je vedený v evidencii

uchádzačov o zamestnanie, nepoberá štátne sociálne dávky a príjem si zabezpečuje príležitostnými prácami 10-20 Eur denne. Žiadal výživné v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a styk nežiadal upraviť.

Kolízny opatrovník prešetril pomery aj na adrese súčasného pobytu matky (v rodinnom dome vo vlastníctve priateľky starej matky dieťaťa p. S. Q.), ale v čase šetrenia sa matka nenachádzala v domácnosti. Dom je vykurovaný pevným palivom, je zavedená elektrina, voda, má 2 miestnosti, kuchyňu a prislúšenstvo. Stará matka uviedla, že matka obýva jednu miestnosť a vykonáva aktivačné práce v obci, poberá dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v sume 197,50 Eur a prídavok na dieťa.

Kolízny opatrovník aj po vyjadrení maloletého I., odporučil maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti otca, matke určiť výživné v zákonom stanovenej výške a styk matky s maloletým dieťaťom neupravovať. Súd vykonal dokazovanie prečítaním návrhu, rodného listu dieťaťa, správy o prešetroení pomerov, výsluchom rodičov, maloletého I., prečítaním rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 3T/8/2015-89 zo dňa 26.02.2015 a výpisu z registra trestov v tomto trestnom spise.

Podľa § 100 ods. 3 O.s.p. ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

Maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti (ust. § 43 ods. 1 Zákona o rodine).

Podľa § 36 zák. č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 163 ods. 2 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok, ďalej „O.s.p.“) rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 28 ods. 1 a 2 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 30 ods. 1 a 3 Zákona o rodine rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

Rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývoj dieťaťa.

Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia - určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov v zariadeniach, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 37 ods. 6 Zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 citovaného zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, v súčasnosti 27,13 Eur. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Zo súdom vykonaného dokazovania bolo preukázané, že rodičia dieťaťa sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, vyživovaciu povinnosť majú len k maloletému I.. Otec sa v 11/2015 vrátil z výkonu trestu odňatia slobody a odvtedy sa stará o maloletého I.. Pri rozhodovaní o umiestnení maloletého dieťaťa vzal súd do úvahy názor dieťaťa aj názor kolízneho opatrovníka vyjadrený v konaní. Súd dokazovaním zistil, že matka nemá v súčasnosti kde bývať a otec bol doteraz dvanásťkrát súdne trestaný, naposledy rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 3T/8/2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.02.2015. Ním bol uznaný za vinného, že v čase od 15,20 hod do 18.11.2014 v byte na 3. poschodí bytového domu č. XX I. Á. rozbíjal zariadenie bytu, vulgárne nadával svojej manželke Q. G., vyhrážal sa jej zabitím, pričom ju naťahoval za vlasy a udieral rukami po celom tele a to najmä po rukách a nohách, taktiež ju udrel neznámym predmetom po hlave a vyhrážal sa jej slovami: „zabijem ťa!“, vyhadzoval ju z bytu na chodbu, kde sa jej opakovane vyhrážal zabitím a keď sa Q. G. vrátila do bytu, fyzicky ju napádal až do 07,00 h 19.11.2014, kedy Q. G. odišla za starostom Obce Á., aby zavolať políciu, nakoľko obvinený vzbudil u nej dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky uskutoční, teda inému sa vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu a spáchal čin na chránenej osobe, čím spáchal prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 368 ods. 1 a 2 písm. b) Tr. zákona a bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov nepodmienečne a zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Keďže matka v súčasnosti nemá kde bývať, dieťa žije u otca (prejavilo vôľu žiť u neho), súd zveril maloletého I. do osobnej starostlivosti otca, s čím súhlasili obaja rodičia a matke určí vyživovaciu povinnosť vo výške zákonného výživného od právoplatnosti tohto rozsudku.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd rozhodol o splatnosti výživného vždy do 25.dňa každého mesiaca vopred k rukám otca.

Súd styk matky s maloletým I. G. neupravil keď zistil, že rodičia žijú v jednej obci a matka sa s dieťaťom stretáva.

Súčasne súd určil nad maloletým I. dohľad (§ 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine), lebo si to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, výchovné prostredie v ktorom sa v súčasnosti nachádza.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie mohlo začať i bez návrhu, ako v tomto prípade (R V/1968).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Ul. Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici a to písomne v troch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Proti tomuto rozsudku právo podať odvolanie nemajú tí účastníci, ktorí sa odvolania vzdali.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.